

Zmiany w kształceniu zawodowym

Zespół ds. Administrowania Informacją Elektroniczną Data modyfikacji: 10.02.2023 Data publikacji: 06.02.2020

ZMIANY W KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM

ZMIANY W EGZAMINACH

Zmiany w szkolnictwie branżowym od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się również na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Egzaminy te z jednej strony powinny weryfikować jakość procesu kształcenia, a z drugiej stanowić przepustkę do sukcesu na rynku pracy. Skuteczność kształcenia zawodowego powinna być mierzona liczbą absolwentów, którzy uzyskują kwalifikacje zawodowe. Warunkiem otrzymania stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, które dotychczas nie było obligatoryjne.

Co więcej obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego będzie warunkiem ukończenia szkoły. Ponadto ustawowy obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego może przyczynić się do wzmocnienia działań podejmowanych przez szkołę, nakierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Dla zdających, którzy zdali egzaminy zawodowe ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustali końcowy wynik egzaminów zawodowych, również według ustalonego wzoru. Zgodnie z powyższym, na certyfikacie kwalifikacji zawodowej umieszczany będzie jeden wynik łączny z części pisemnej i części praktycznej. Wprowadzono wagę na poszczególne części egzaminu, co powoduje zwiększenie znaczenia części praktycznej. Natomiast na dyplomie zawodowym, zamiast wyników dla każdej kwalifikacji umieszczana będzie średnia z wszystkich kwalifikacji w danym zawodzie.

Zachowane będą przy tym progi procentowe niezbędne do zdania egzaminu zawodowego, tj. co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania z części pisemnej oraz co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania z części praktycznej.

Wprowadzenie łącznych wyników z egzaminów zawodowych na dokumentach ułatwi pracodawcom rozumienie dokumentów potwierdzających kwalifikacje i umiejętności nowo zatrudnianych pracowników oraz usprawni proces przyjęć na studia, ponieważ od 2022 r. wyniki z egzaminu zawodowego będą mogły być brane pod uwagę przy rekrutacji[1].

Zmiany wprowadza się także w organizacji egzaminu, poprzez wprowadzenie egzaminu w części pisemnej w całości on-line już od 2020 r., jawności części zadań egzaminacyjnych, jak również w procedurze tworzenia zadań egzaminacyjnych. Pracujących osobno autora i jednego bądź dwóch recenzentów zastąpi obecnie 5- lub 6-osobowy zespół, w skład którego wejdą nauczyciele, pracownicy szkół wyższych, eksperci Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz – przede wszystkim – pracodawcy.

Od 1 września 2019 r. w egzaminach zawodowych uczestniczyć będą asystenci techniczni. Asystentem technicznym może być nauczyciel lub osoba niebędąca nauczycielem, wskazana przez odpowiednio dyrektora szkoły, placówki i centrum, pracodawcę lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy. Asystent techniczny, to osoba odpowiedzialna za przygotowanie stanowisk

egzaminacyjnych dla zdających przed egzaminem, zapewniająca asystę w trakcie egzaminu oraz odpowiedzialna za zamknięcie stanowisk egzaminacyjnych po egzaminie.

Ponadto w celu zwiększenia dostępu do pełnienia funkcji egzaminatora szerszemu gronu ekspertów, rozszerzony został katalog osób, które mogą zostać egzaminatorami w zakresie egzaminu zawodowego o przedstawicieli samorządu gospodarczego, innej organizacji gospodarczej, sektorowej rady do spraw kompetencji.

Dotychczas do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego mogła być wpisana osoba, która:

- posiada kwalifikacje wymagane od instruktora praktycznej nauki zawodu albo
- posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły, placówki lub centrum za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego.

Obecnie dodano trzeci z możliwych warunków do spełnienia w przypadku ubiegania się o wpis do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego, w postaci posiadania co najmniej sześcioletniego stażu pracy w zawodzie, w zakresie którego dana osoba ubiega się o wpis do ewidencji egzaminatorów. Na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opublikowane są informatory zawierające przykładowe pytania i zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne:

1. OKE Kraków
2. OKE Łódź
3. OKE Jaworzno
4. OKE Poznań
5. OKE Wrocław
6. OKE Gdańsk
7. OKE Warszawa
8. OKE Łomża

Zmiany w egzaminowaniu 2019 r. :

- inne podstawy programowe, a tym samym inne kwalifikacje oraz zawody, w których przeprowadzany jest egzamin,
- obowiązkowość egzaminu dla uczniów i słuchaczy- nieprzystąpienie do egzaminu skutkuje nieotrzymaniem świadectwa ukończenia danego roku szkolnego lub semestru,
- część pisemna egzaminu przeprowadzana wyłącznie przy komputerze, za wyjątkiem osób wnioskujących o dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu,
- jawność zadań w części praktycznej egzaminu we wskazanych kwalifikacjach

O procedurach egzaminu zawodowego można się dowiedzieć więcej :

<https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2019/>

ZMIANY W KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM

Od 1 września 2018 r., na skutek wprowadzonych do systemu oświaty zmian, kształcenie zawodowe prowadzą następujące szkoły:

Szkoła	Lata nauki
technikum dla młodzieży (dla absolwentów ostatniego rocznika gimnazjum)	4
technikum (dla absolwentów 8 klasy SP)	5
branżowa szkoła I stopnia dla młodzieży	3
Szkoła Policealna	od 1 do 2,5
branżowa szkoła II stopnia (dla absolwentów BSI)	2

Od 1 września 2019 r. organizacja kształcenia zawodowego dla wszystkich uczniów rozpoczynających naukę w klasie 1 lub na I semestrze Szkoły Policealnej, oparta jest o klasyfikację zawodów określoną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019 poz. 316).

Poniżej znajdują linki do najważniejszych aktów prawnych i materiałów informacyjnych dotyczących kształcenia zawodowego:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019 poz. 316)

Link: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000316>

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639)

Link: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000639>

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019 poz. 991)

Link: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000991>

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502) Link: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000502>

- Odbudowa prestiżu kształcenia zawodowego – zmiany w szkolnictwie branżowym (prezentacja MEN)

Zmiany w kształceniu zawodowym - prezentacja

PowerED 2021 - rekomendacje dla dyrektorów szkół, samorządów, sektora prywatnego i pozarządowego na temat tego, jak wspierać etyczne i skuteczne doradztwo zawodowe w szkołach, aby wyrównywać szanse wszystkich uczniów na otwartym rynku pracy oraz w dostępie do wysokiej jakości edukacji zawodowej. Rekomendacje powstały w ramach wydarzenia „PowerED. Doradztwo zawodowe w wyrównywaniu szans edukacyjnych”, zorganizowanego w dniu 5 listopada 2021 r. przez fundację Katalyst Education.